

Debela peč

PLEZALNI VODNIK

Alpinistični odsek Radovljica

Plezalni vodnik Debela peč

Uredil in zbral:

Oto Žan

Skice:

Urban Ažman

Vrisci:

Oto Žan

Opisi in spremna besedila:

Urban Ažman, Jurij Hladnik, Tadej Lokar, Nejc Marčič, Matevž Mrak, Mitja Prešeren, Oto Žan, Jernej Žižek, Martin Žumer

Fotografije:

Jurij Hladnik, Luka Krajnc, Nejc Marčič, Matevž Mrak, Mitja Prešeren, Luka Stražar, Andrej Štremfelj, Miha Žumer, Martin Žumer

Zemljevid:

Dominik Skumavec

Lektoriranje:

Matevž Kersnik

Oblikovanje:

Maruša Žemlja

Prelom:

Vid Skumavec

Priprava za tisk:

Grega Vida, Visisistem d.o.o.

Tisk:

Medium d.o.o.

Založil:

Planinsko društvo Radovljica (alpinistični odsek)

Naklada:

500 izvodov

Radovljica, maj 2019

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

796.52(497.4Debela Peč)(036)

PLEZALNI vodnik Debela Peč / [opisi in spremna besedila Urban Ažman ... [et al.] ; uredil in zbral, vrisci Oto Žan ; skice Urban Ažman ; fotografije Jurij Hladnik ... [et al.] ; zemljevid Dominik Skumavec].

- Radovljica : Planinsko društvo, 2019

ISBN 978-961-290-200-1

1. Ažman, Urban 2. Žan, Oto

COBISS.SI-ID 299744512

ZAHVALA

Vodnik je nastal s finančno podporo Planinskega društva Radovljica in Komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije. Za pomoč pri zbiranju gradiva in informacijah o plezanju v Debeli peči: Janez Dovžan, Tone Jeglič, Janez Lončar, Vanja Matijevc, Bine Mlač, Klavdij Mlekuž, Andrej Pečjak, Iztok Tomazin in Miha Župan.

Brez sledečih določenih posameznikov izdaja tega vodnika nebi bila možna, zato se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri zbiranju gradiva in informacijah o plezanju v Debeli peči: Janez Dovžan, Tone Jeglič, Janez Lončar, Vanja Matijevc, Bine Mlač, Klavdij Mlekuž, Andrej Pečjak, Iztok Tomazin in Miha Župan.

Predvsem pa izdaja vodnika nebi bila mogoča brez številnih prostovoljnih ur članov našega alpinističnega odseka, zato hvala Urbanu Ažmanu, Juriju Hladniku, Tadeju Lokarju, Nejcju Marčiču, Matevž Mraku, Mitju Prešernu, Dominiku Skumavcu, Gregu Vida, Jerneju Žižku, Klemenu, Martinu in Mihi Žumru.

Oto Žan

KAZALO

PREDGOVOR	6
NAVODILA ZA UPORABO VODNIKA	8
SEZNAM SMERI	10
DOSTOP IN SESTOP	12
A ZOB	14
1 Severovzhodni raz	16
1a Rekrutska varianta SV raza	18
2 Fata	18
2a Boj na požiralniku	20
3 Nimfomanka	20
4 Parižanka	22
5 Pasat	22
B LEVA STENA	24
6 Jesih-Potočnik	26
7 Smer na škrbino	28
8 Uršina smer	28
9 Bergant-Manfreda	30
10 Sonce v očeh	30
C OB POTI	32
11 Četrta stopnja	34
12 Lesi se ne vrača	36
13 Spominska smer Andreja Markoviča	38
14a Variante srednjega raza	40
14 Srednji raz	40
D OSREDNJA STENA	44
15 Sekločeva smer	46
16 Belak-Manfreda	48
17 Sladka kot med	48
18 Ang Phu	50
19 Spominska smer Klemena Komana	50
20 Nč ne oblubm	52
E DESNA STENA	56
21 Ježev instinkt	58
22 Tržiška smer	60
22a Varianta Tržiške smeri	60
23 Medvoška smer	62
24 Kukušna	62
25 Belanska smer	64
26 Residuum	64

F	TRAPEZ	68
27	Levi steber trapeza	70
28	Trenutek ki vznemirja	70
29	Zelena sreča	72
30	Summerbrejk	74
31	Winterbrejk	76
32	Jeglič - Kunaver	76
33	Sposojeni izziv	78
34	Skriti izziv	78
35a	Variante v desnem delu	80
35	Desna smer	80
36	Jugozahodni raz trapeza	82
	ZGODBE	85
	V srednjem razu Debele peči pozimi	86
	Nostalgija iz samostanske celice	90
	V severni steni Debele peči	92
	Iz Urbijevega dnevnika: Severna stena, Jesih-Potočnik	98

Predgovor

Že večkrat smo s stanovskimi kolegi razmišljali, da bi bilo dobro popisati smeri v Debeli peči in odpreti igrišče tudi drugim ljubiteljem vertikale. Vendar ko plezaš in se podiš po hribih in ti srce bije le zanje, za take stvari zmanjka časa. Že tako ga je premalo za vse plezalske želje. Šele ko se človek upokoji in stopi v plezalsko jesen, se morda pojavi čas tudi za to. Glavna zasluga za nastanek vodnika gre načelniku alpinističnega odseka Otu Žanu, ki je zaril ralo v zemljo, zbobnal skupaj člane odseka ter razdelil naloge. Seme je bilo zasejano.

Sistematičnemu zbiranju informacij med starejšimi generacijami, tudi iz drugih vrst, in brskanju po stari literaturi je sledilo natančno vrisovanje smeri, risanje skic in pisanje opisov. Opisi v knjigi so bolj informativnega značaja in zajemajo glavne značilnosti, ne pa podrobnosti. Predpostavljamo, da so natančni vrisi in skice dovolj za orientacijo.

Kljub temu, da so avtorji vodnika preplezali Debelo peč po dolgem in počez, se najde tudi kakšna smer, ki je ni preplezal nihče med njimi. Taka smer s »pomankljivimi« informacijami je tehnična Belanska smer pokojne plezalske legende Marjana Manfrede – Marjona.

Debela peč je eden od priljubljenejših plezalskih ciljev v Sloveniji. Njeni glavni aduti so relativno kratek dostop, dobra skala – lahko rečem kar najboljša v stenah nad Krmo – kvalitetna prosta plezarija in gorski ambient. Zaradi nižje nadmorske višine in odmaknjenosti na rob doline je stena spomladi kljub severni legi kopna med prvimi. V njej lahko plezaš, tudi ko je pod steno še sneg. Ta ti lahko omogoči še hitrejši in udobnejši sestop, lahko pa ga tudi oteži. Stena je v vodniku razdeljena na več delov, in sicer (od vzhoda proti zahodu) na Zob, Centralni del in Trapez. Temu vrstnemu redu sledijo tudi opisi smeri. Vodnik zajema 36 smeri težavnosti od IV do VIII+, vse pa so ocenjene po sistemu UIAA z oceno najtežjega mesta in kompleksno oceno smeri. Med smermi je tudi ena tehnična.

Prva smer v steni, Jesih-Potočnik oz. Centralna, je bila preplezana že leta 1928, kar priča o privlačnosti te kamnite tvorbe. Najstarejše smeri v steni so bile popisane že v plezalnem vodniku Vzhodne Julijske Alpe (VJA), ki pa ga je dandanes težko dobiti. Debela peč ni samo plezalska gora. Zelo je priljubljena tudi med pohodniki, ki se nanjo najraje vzpenjajo s poključke strani. Zato ne bodi presenečen, če boš po plezalskih borbah v samotnih severnih stenah na vrhu srečal lepo turistko, ki se sonči v bikiniju na zeleni travici, ali sitno mestno drhal.

Pozimi je Debela peč lep smučarski cilj, opisan tudi v Jenčičevem Turno-smučarskem vodniku. Ima tudi nekaj alpinističnih smukov (A. Zorčič, D. Ogrinec: Strme smučine) in celo zaledeneli slap Kukisan (G. Kresal: Zimski vzponi).

Na koncu vodnika so predstavljene nekatere zgodbe plezalcev z Debele peči, ki so pripomogli k poznavanju stene z njenim raziskovanjem ali pa so v njej doživeli nepozabne trenutke. Prepričan sem, da bo v naboru smeri vsak plezalec našel sebi primerno in se iz nje vrnil bogatejši za lepo doživetje. Avtorji vodnika ti želimo, da se boš v Debeli peči naužil njenih lepot in se varno vrnil domov, poleg tega pa jo ohranil takšno, kot je, tudi za prihodnje rodove. Srečno!

Jurij Hladnik

Seznam smeri

Sektor	Zap.	Ime	Dolžina	Ocena	Čas
Zob	1	Severovzhodni raz	500	IV+/III-IV	4-5
	1a	SV raz - Rekrutska varianta	300	III	2
	2	Fata	200	V/IV	4
	2a	Boj na požiralniku	200	VI-	4
	3	Nimfomanka	250	VI+/V-VI	6
	4	Parižanka	300	VI+/V	5
Leva stena	5	Pasat	150	VII-/VI	?
	6	Jesih-Potočnik	600	IV/III	6
	7	Smer na škrbino	200	V-	3
	8	Uršina smer	300	VII+	5
	9	Bergant Manfreda	350	VII-/IV-V+	5
Ob poti	10	Sonce v očeh	350	VII-/VI, A2-A3	8
	11	Četrta stopnja	400	M5	8
	12	Lesi se ne vrača	500	VIII/VII+	9
	13	Spominska smer Andreja Markoviča	500	VIII	9
	14	Srednji Raz	400	V/III	5
Osrednja stena	14a	Varianta srednjega raza - SZ raz	150	IV/III	3
	15	Sekločeva	250	V+/V	5
	16	Belak Manfreda	450	VIII-	9
	17	Sladka kot med	450	VII+ - VIII-	8
	18	Ang Phu	500	VI-	6
	19	Spominska smer Klemena Komana	450	VII+ - VIII-	8
Desna stena	20	Nč ne oblubm	450	VII	8
	21	Ježev instinkt	250	VIII-	8
	22	Tržiška smer	400	VI	7
	22a	Varianta tržiške smeri	400	VI/IV-V+	7
	23	Medvoška smer	400	V-/III-IV	3
	24	Kukušna	200	V+/IV	3
	25	Residuum	300	VII	6
Trapez	26	Belanska smer	400	V, VI, A3	?
	27	Levi steber trapeza	250	V+/IV-V	5
	28	Trenutek, ki vznemirja	300	VIII-	6
	29	Zelena sreča	300	VII-/V+	6
	30	Summerbrejk	300	VI+/V+	5
	31	Winterbrejk	350	M6	8
	32	Jeglič Kunaver	350	VI/IV	7
	33	Sposojeni izziv	350	VII/V-VI	7
	34	Skriti izziv	350	VIII+/IX-	9
	35	Desna	350	V+	6
	35a	Varianta desne	100	VI+	2
36	Jugozahodni raz trapeza	200	IV/III	4	

Seznam smeri

Lepota	Varovanje	Dostop	Avtor	Datum prv.
	2	1h 15min	D. Dolar, D. Lasič	25.8.1948
	0		T. Česnik, S. Klinar	18.10.1981
	0		P. Kozjek, A. Pečjak	6.5.2000
	0		M. Mrak, M. Košir	11.6.2014
	1		P. Kozjek, D. Miškovič	19.7.2006
2	3		P. Kozjek, T. Mihelič	14.6.1987
	0		I. Tomazin, T. Virk	29.7.1990
1	3	1h	P. Jesih, M. Potočnik	16.7.1928
	1	2h	Neznani	Ni znan
1	1		U. Rebec, U. Ažman	1.6.2001
2	2		B. Bergant, M. Manfreda	15.6.1980
1	0		A. Jerala, U. Ažman	20.9.1998
	0	1h	N. Marčič, M. Mrak, M. Žumer	7.1.2014
1	1		N. Marčič, J. Hladnik, M. Žumer	16.9.2012
1	1		U. Rebec, U. Ažman	13.9.2001
	1		S. Černič, J. Krušič, J. Novak	8.6.1947
	0		R. Košir, K. Mekuž	24.9.1961
2	3	1h 20 min	L. Juvan, L. Šteblaj	23.6.1963
1	2		S. Belak, M. Manfreda	27.-28.8.1978
	1		M. Mrak, M. Balažič	8.8.2013
1	2		M. Manfreda, A. Štremfelj	27.8.1980
	1		M. Žumer, M. Mrak, U. Rebec	27.7.2013
	1		M. Mrak, K. Žumer	26.9.2013
	1	1h 20 min	J. Hladnik, D. Sefaj	2.9.2006
	1		F. Bence, J. Lončar	23.5.1971
	1		M. Zupan, J. Slapar	20.6.2013
	1		J. Kalan, V. Matijevc, R. Robas, Verbič	10.6.1973
	1		J. Hladnik, M. Vukotič	28.8.2007
1	2		A. Česen, J. Hladnik	18.6.2006
	0		M. Manfreda, M. Zorč	17.6.1973
	1		J. Krušič, J. Oman	30.6.1968
2	2	1h 20 min	J. Hladnik, M. Žumer, N. Marčič	13.8.2011
	1		J. Hladnik, M. Žumer, N. Marčič	7.8.2011
1	2		J. Hladnik, N. Marčič	12.9.2010
	1		M. Žumer, N. Marčič	27.12.2012
	1		T. Jeglič, A. Kunaver	Avgust 1953
	1		N. Marčič, J. Hladnik	25.8.2009
2	1		U. Ažman, U. Vrhunc	20.9.1998
1	2		Različni avtorji	9.4.2013
			Urban in Grega Ažman	Ni znan
	1		1h 40 min	Neznani

1 Severovzhodni raz

IV+/III-IV

500 m

4-5 h

Prv. Daro Dolar, Dušan Lašič, 1948

Severovzhodni raz je najvzhodnejša smer v steni in sodi med četverico najbolj plezanih smeri v Debeli peči, vendar ima med njimi verjetno najmanj ponovitev. V predelu te smeri je bila plezana tudi Smer čez lusko in več variant v zgornjem delu nad Zobom. V spodnjem delu poteka smer rahlo desno od raza, ki je tu nekoliko bolj zaobljen in tudi malce krušljiv. Višje kot smo, boljše in prijetnejše postaja plezanje. Zlasti zgornji del smeri nad Zobom je fenomenalen, in kot pravi Mihelič, nam je tam gori kar malo nerodno, ker smo se spodaj pritoževali nad smerjo. Tu plezamo čisto po razu ob veliki izpostavljenosti, skala pa je lepa, bela, čvrsta. Ta del smeri je plezan pogosteje kot spodnji, saj se po njem vzpenjajo na vrh tudi plezalci iz sosednjih smeri. Smer je danes že dobro opremljena, vendar je, dragi plezalec, ne gre podcenjevati. To je smer za zrelo navezo.

Martin Žumer v SV razu pozimi.

